

Vizuálne prehľadávanie RDF

Diplomový projekt II

Michal Jemala

25.10.2006

Obsah

1. Vizualizácia ontológií
2. Inkrementálne viz. prehľadávanie
3. Návrh vizualizátoru
4. Prototyp - SemViS
5. Plán ďalšieho postupu
6. Zhrnutie
7. Referencie

I. Vizualizácia ontológií (1)

Využitie:

- vytváranie a editácia ontológií
- rýchlejšie pochopenie štruktúry a vzťahov v ontológií
- podpora pri procese analýzy
- vyhľadávanie v ontológiách
- porovnávanie ontológií

I. Vizualizácia ontológií (2)

Špecifické charakteristiky:

- rozsah ontológie (veľké množstvo tried, inštancií)
- množstvo relácií rôznych typov
- prekrývanie tried
- nie striktná hierarchia tried

I. Vizualizácia ontológií (3)

Vizualizačné techniky:

- stromy
- mapy
- grafy
- hypergrafy
- vnorené grafy
- zhluky
- text

kombinácia techník

I. Vizualizácia ontológií (4)

Vizualizačné nástroje:

1. OntoViz
2. RDF – Gravity
3. OntoRama
4. Jambalaya
5. ClusterMap
6. Protége
7. Sesame

Pozn.:

- vid'. prezentáciu z PeWe semináru z roku 2005

I. Vizualizácia ontológií (5)

Vo všeobecnosti 2 možnosti:

1. globálny pohľad
2. lokálny pohľad

v oboch prípadoch strácame určitú informáciu

Dôsledky:

- zobrazenie detailov
- navigácia v priestore

II. Inkrementálne prehľadávanie (1)

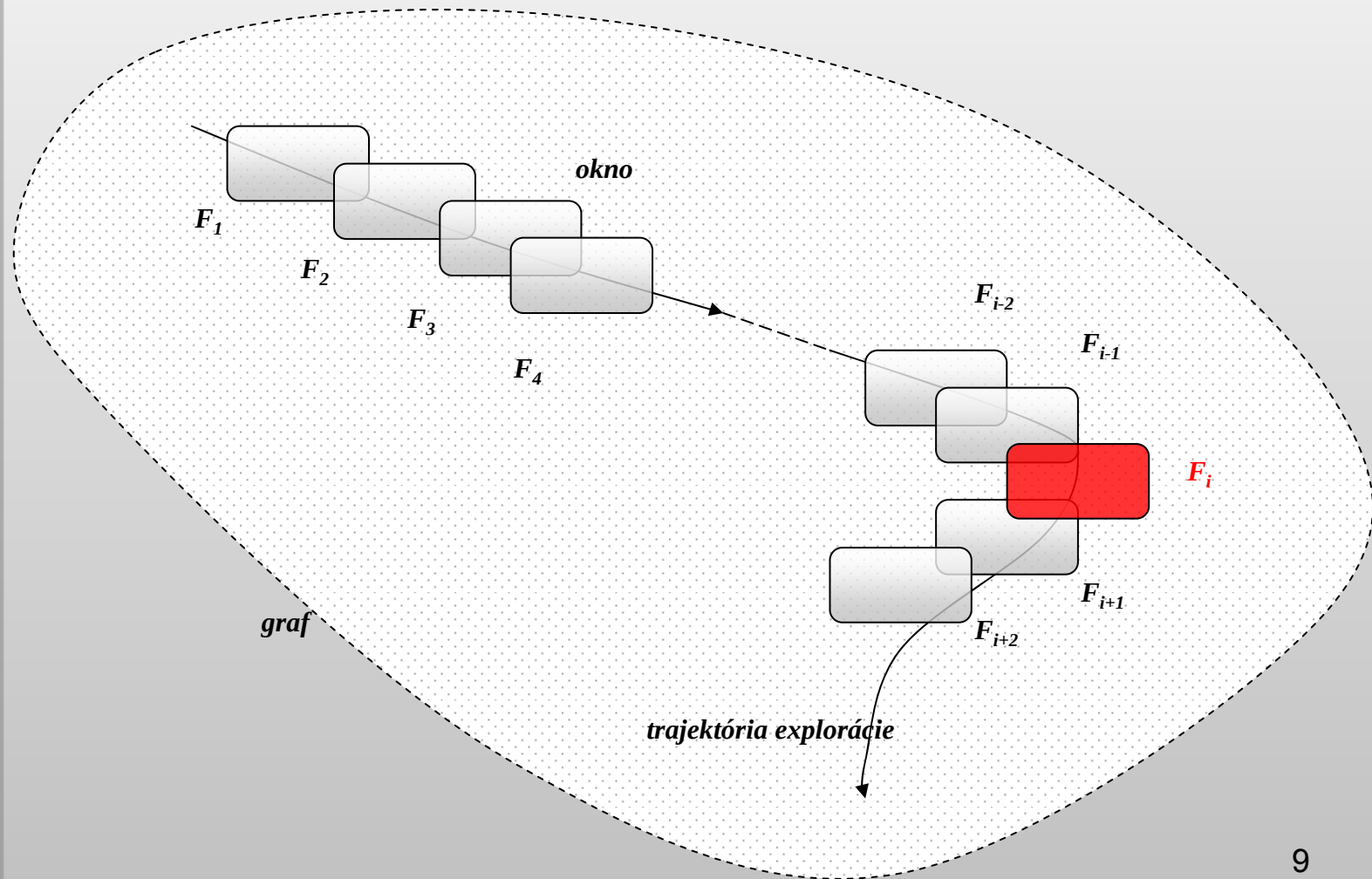
Princíp:

- zobrazenie iba obmedzenej časti grafu (okno)
- postupné generovanie okien (trajektória prehliadania)

Výhody nevýhody:

- + úroveň detailov
- globálny pohľad

II. Inkrementálne prehľadávanie (2)

II. Inkrementálne prehľadávanie (3)

Problémové otázky:

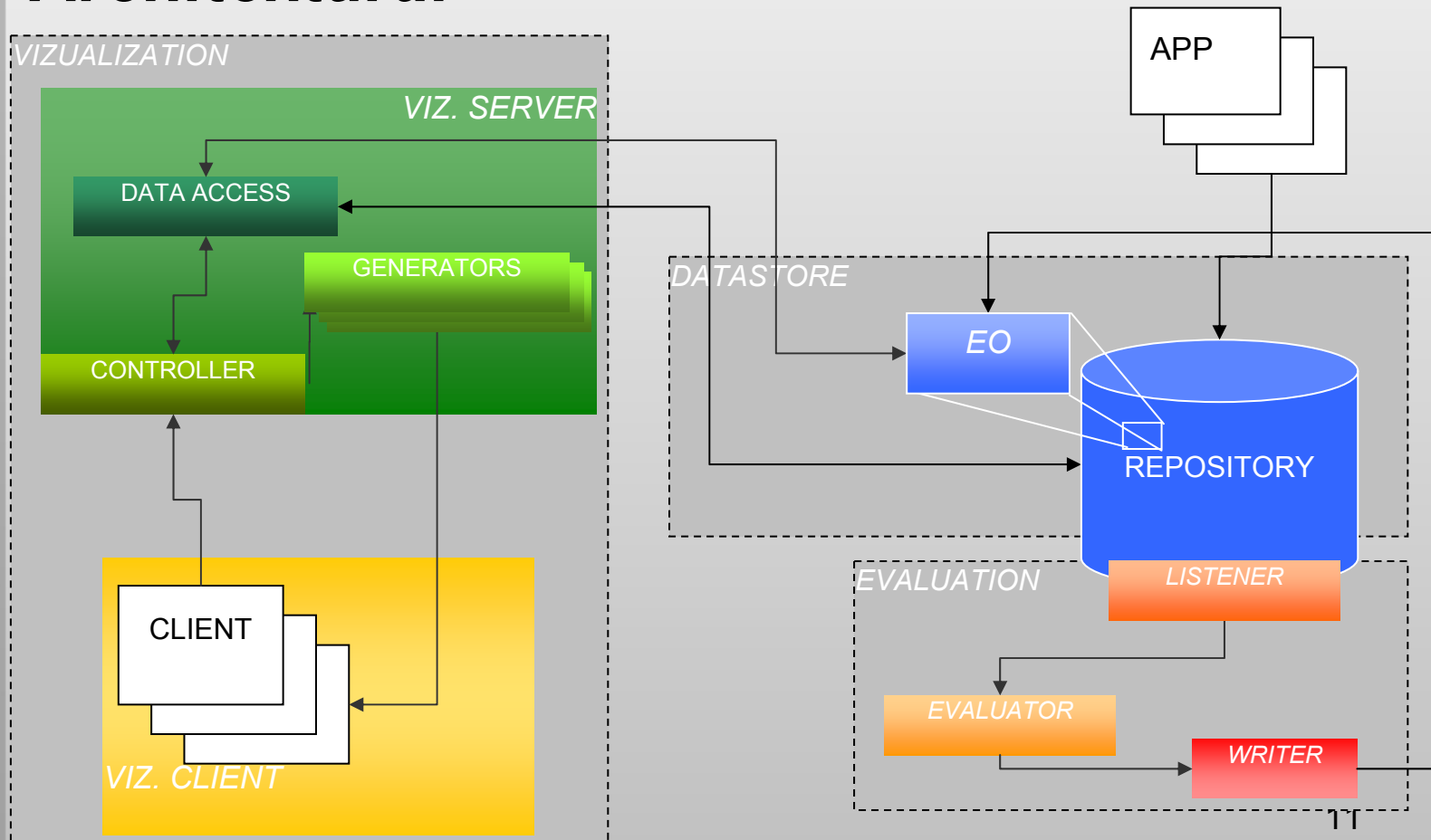
Ako zachovať kontextovú informáciu?

Ako generovať trajektóriu?

Aké detailné informácie zobrazovať?

III. Návrh vizualizátoru (1)

Architektúra:

III. Návrh vizualizátoru (2)

Ohodnocovací podsystem:

Úloha:

- *sledovať* používanie ontológie aplikáciami a *zaznamenávať* informácie potrebné na *určenie miery dôležitosti* danej triedy či vlastnosti v ontológií

1. Sledovanie:

- využitie aplikácie SemanticLog

2. Zaznamenávanie dát:

- ohodnocovacia ontológia:
  - ✓ triedy a vlastnosti a k nim prislúchajúce indexy ohodnotenia,
  - ✓ najčastejšie prístupujúce aplikácie,
  - ✓ naposledy prístupujúca aplikácia,
  - ✓ ...

III. Návrh vizualizátoru (3)

3. Ohodnocovanie:

- aplikácia rôznych heuristík:
  - ✓ counter
  - ✓ analýza grafu:
    - ✓ stupeň uzlov
    - ✓ počet potomkov
    - ✓ počet inštancií
  - ✓ ...

III. Návrh vizualizátoru (4)

Vizualizačný podsystem:

Úloha:

- *vizualizovať zvolenú ontológiu používateľovi pričom pri jej prehliadaní využiť metadáta uložené v ohodnocovacej ontológii*

2 módy prehliadania:

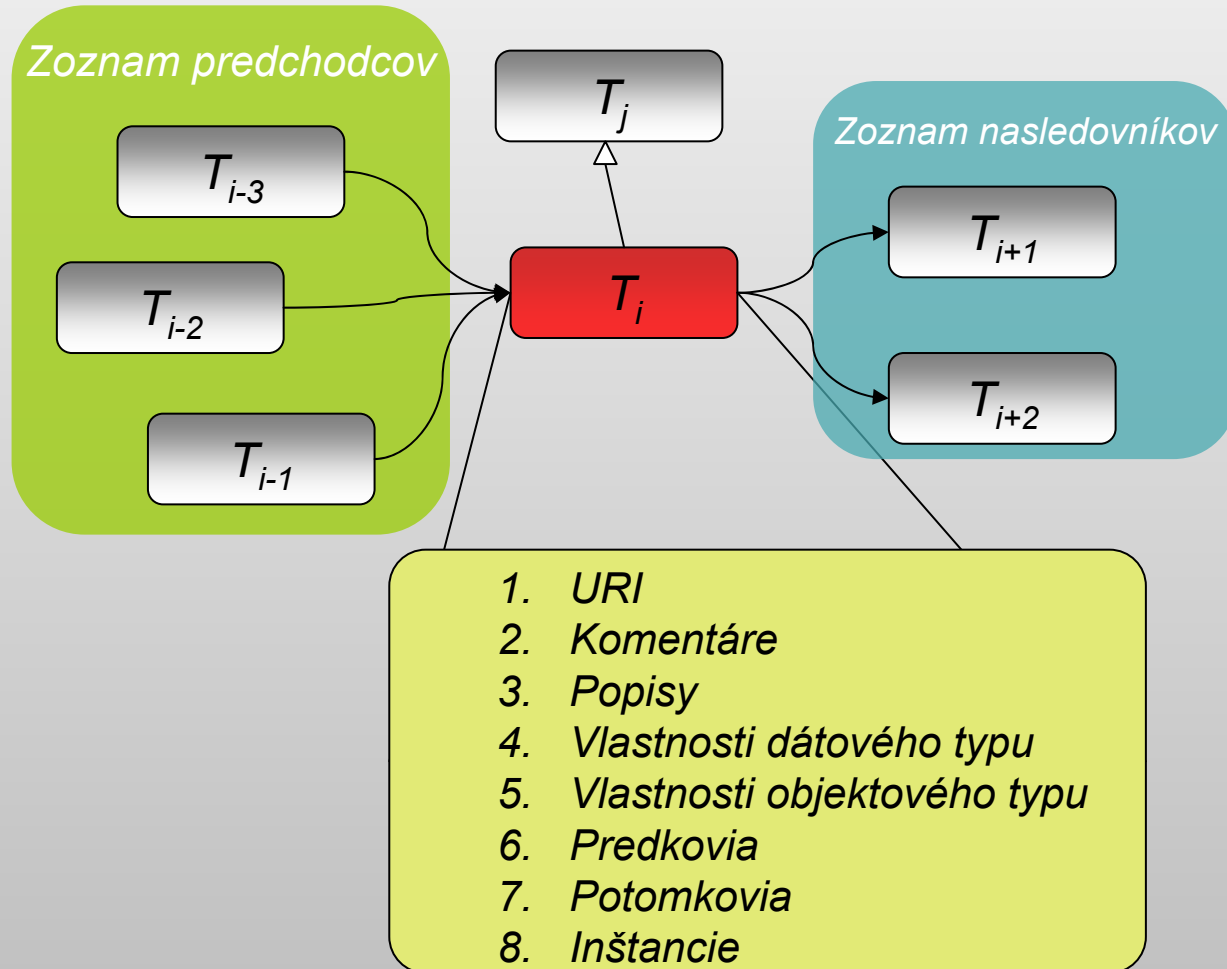
A. Textový mód

- pohľad „*Trieda*“
- pohľad „*Predchodcovia*“
- pohľad „*Nasledovníci*“

B. Grafický mód

- graf

III. Návrh vizualizátoru (5)

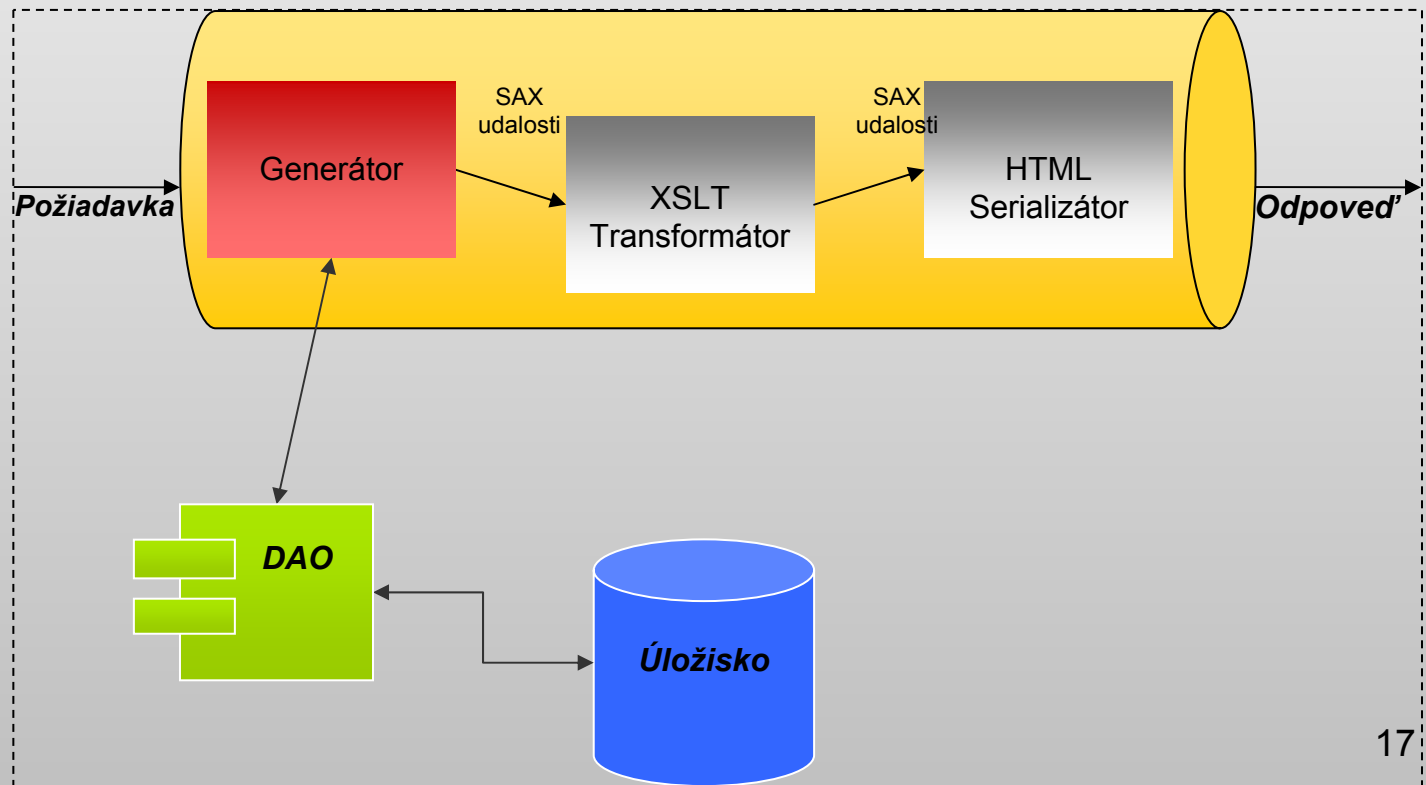
III. Návrh vizualizátoru (6)

<i>Výhody</i>	<i>Nevýhody</i>
filtrovanie množstva zobrazených informácií	strata globálneho prehľadu
viaceré vizualizačné módy	nemožnosť editácie
dostatočná úroveň detailov	slabšia podpora vyhľadávania
podpora používateľa pri navigácii	obmedzené možnosti exportu
možnosť vizualizovať viacero ontológií súčasne	závislosť sa ontologickom úložisku
jednoduchá možnosť rozšírenia prípadne napojenia na existujúce nástroje	
malé nároky na klientov	
nezávislosť od formátu ontológie	

IV. Prototyp - SemViS (1)

Implementačné prostredie:

Java + Sesame + Cocoon

IV. Prototyp - SemViS (2)

Predmet prototypovania:

- a. vizualizačný podsystem – textový mód
  - aktuálne funkčná verzia prehliadača tried
- b. ohodnocovací modul – získavanie dát
  - potrebná modifikácia zaznamanovaných údajov

Ontologies

- ☐ <http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job-inst>
- ☐ <http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job>
- ☐ <http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/region>
- ☐ <http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer>
- ☐ <http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/classification>

[Explore](#)

Detail

URI:<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job>**Version:**

\$Id\$

Imports:<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/region><http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer><http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/classification>**Comments:**

Ontológia pre reprezentáciu ponúk v rámci projektu NAZOU

Ontológia pre reprezentáciu pracovných ponúk v rámci projektu NAZOU

Labels:

Class detail

URI:

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#JobOffer>

Comments:

Labels:

Datatype properties:

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#startDate>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#StartDateASAP>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#hoursPerWeek>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#subordinateCount>

Object properties:

Parents:

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer#Offer>

Childs:

Instances:

Predecessors

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/region#Region>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Organization>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/classification#Profes>

Descendants

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Prerequi>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Salary>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/region#Region>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Organiza>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/classification#Prof>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Managen>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#Responsi>

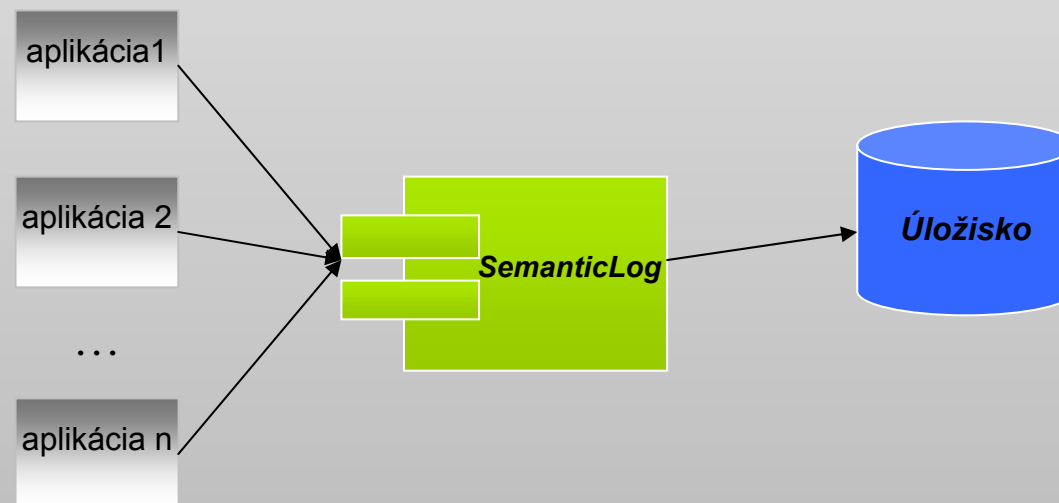
<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#ApplyInf>

<http://nazou.fiit.stuba.sk/nazou/ontologies/v0.6.16/offer-job#JobTerm>

IV. Prototyp - SemViS (5)

Ohodnocovací podsystem – získavanie dát:

- *SemanticLog* zaznamenáva odchytené akcie používateľa
- Filtrovanie a vyhodnotenie akcií (extrahuje sa aplikácia, ontológia a trieda, ktorá je predmetom aktuálneho záznamu)
- Zápis do ohodnocovacej ontológie

V. Plán ďalšieho postupu

Ohodnocovací podsystem:

- Získavanie dát – dokončenie
- Vyhodnocovanie dát – heuristiky

Vizualizačný podsystem:

- Dynamická konfigurácia úložísk
- Prefixy pre ontológie
- Grafický mód prehliadania (viz. applet)

VI. Zhrnutie

- Vizualizácia ontológií (dôvod, problémy)
- Inkrementálne vizuálne prehľadávanie
- Návrh vizualizátoru s využitím modifikovanej metódy inkrementálneho viz. prehľadávania
- SemViS – prototyp vizualizátoru
- Možné rozšírenia a vylepšenia

Ďakujem za pozornosť

???

Referencie

1. Svátek, V: Ontologie a WWW, *Datakon 2002*, Brno, 19.-20. 10 2002, pp.1-35.
2. Fluit, Ch., Sabou, M., van Harmelen, F.: Supporting User Tasks through Visualisation of Light-weight Ontologies. In: *Handbook on Ontologies*, Steffen Staab and Rudi Studer (Editors), Springer Verlag, 2004, pp. 415-434,.
3. Champin, P. A.: RDF Tutorial, 2000, <http://www710.univ-lyon1.fr/~champin/rdf-tutorial/rdf-tutorial.pdf>.
4. Smith, M. K., Welty, Ch., McGuinness, D. L.: OWL Web Ontology Language Guide, 2004. <http://www.w3.org/TR/owl-guide>.
5. Pavagada, R., Purvee, E., Nanda, A.: Ontology visualization. 2005, <http://lsdis.cs.uga.edu/~ravi/academic/ATIS/OntologyVisualization.pdf>
6. Marshall, M.S., Herman, I., Melançon, G.: An object-oriented design for graph visualization, In: *Software - Practice & Experience*, 2001, 31, pp. 739-756.
7. Barla, M.: Estimation of User Characteristics from Logs of User Activity. In: Návrat, P. et al: *Tools for Acquisition, Organisation and Presenting of Information and Knowledge*, 2006, pp. 175-181.
8. Antoniou, G., van Harmelen, F.: A Semantic Web Primer. MIT Press, 2004, 272 pp.